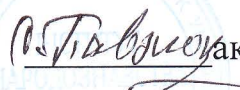

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Інституту народознавства
Національної академії наук України

акад. С.П. Павлюк

“4” вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ В МУЗЕЯХ ЛЬВОВА:
ПЕРЕДАЧА ХУДОЖНЬОГО ДОСВІДУ ПОКОЛІНЬ**

рівень освіти	<u>третій (освітньо-науковий) рівень</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
напрямок підготовки	<u>доктор філософії</u>
спеціальність	<u>032 – історія та археологія</u> <i>(шифр і назва спеціальності)</i>
вид дисципліни	<u>за вибором</u> <i>(обов'язкова/за вибором)</i>
відділ	<u>народного мистецтва</u> <i>(назва відділу)</i>

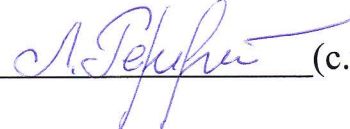
Робоча програма дисципліни вільного вибору “**Прикладне мистецтво України в музеях Львова: передача художнього досвіду поколінь**” для аспірантів за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Розробники: **Врочинська Ганна Володимирівна** – кандидат мистецтвознавства, заступник директора з наукової роботи Інституту народознавства НАН України

Робоча програма затверджена на засіданні відділу народного мистецтва

Протокол № 5 від “16” червня 2020 р.

Завідувач відділу народного мистецтва

“2” вересня 2020 р. (с.н.с. Герус Л.М.)

Схвалено Вченою радою Інституту народознавства НАН України

Протокол № 7 від. “3” вересня 2020 р.

“4” вересня 2020 р. Голова (акад. Павлюк С.П.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 03 — гуманітарні науки <small>(шифр і назва)</small>	Дисципліна вільного вибору аспіранта
	Спеціальність 032 — історія та археологія <small>(шифр і назва)</small>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>	Спеціалізація: етнологія	Рік підготовки:
Загальна кількість годин — 150		3-й
		Семестр
		V, VI
		Лекції
		26 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		100 год.
		Індивідуальні завдання:
		год.
		Вид контролю: іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: 50/100

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Дисципліна «**Прикладне мистецтво України в музеях Львова: передача художнього покоління**» викладається на III курсі аспірантури спеціальності 032 — історія та археологія (спеціалізація — «етнологія») обсягом 150 годин (5 кредитів). З них 26 — лекційні, 24 — семінарські та 100 годин — самостійної роботи.

Мета і завдання: На основі музейних збірок народного мистецтва XIX — початку XX ст. та творів професійних, самодіяльних, сучасних майстрів народного мистецтва, а також найновіших напрацювань дослідників історії та критики мистецтва України сформувані у майбутніх вчених-етнологів знання про традиційну українську художню культуру, розвиток її традицій у наступних історичних періодах, тяглість і форми вияву у сучасному вжитковому мистецтві України. Ознайомити аспірантів з виробами майстрів минулого, матеріалами виготовлення, характерними формами та декором (на зразках музейних експонатів), органічним зв'язком з народним побутом, звичаями та обрядами. Виявити загальноукраїнські та локальні особливості різних видів народного мистецтва. Проаналізувати характерні художні якості творів прикладного мистецтва другої половини XX — початку XXI ст., які ведуть свій родовід з народної художньої традиції.

Вимоги до знань та вмінь.

Аспірант повинен

знати:

- історію розвитку художньої культури українського народу, основні аспекти її історико-етнологічного дослідження;
- локальні особливості традиційної народної художньої творчості;
- матеріали та техніки виготовлення, особливості декорування народних мистецьких виробів;
- творчість професійних, самодіяльних та народних майстрів XX — початку XXI ст., які працювали і працюють у рідні народних художніх традицій;
- мистецькі музейні пам'ятки, які відображають тяглість і розвиток народної художньої традиції.

Зміст понять: ковальство, гончарство, ткацтво, кушнірство, вишивка, художня обробка дерева, ансамбль вбрання, мотиви орнаменту, техніки орнаментування, семантика орнаментальних мотивів, художня традиція.

Вміти:

- диференціювати види народного мистецтва українців;
- виявляти загальноукраїнські та локальні художні особливості різних видів народного мистецтва;
- відрізнити матеріали та техніки виготовлення традиційних виробів та характерні особливості їх декорування;
- розглядати явище народної художньої творчості в його історичному розвитку, у зв'язку іншими сферами традиційного буття, а також із мистецькими процесами XX — початку XXI ст.;
- залучати для власних наукових досліджень широку джерельну базу з багатьох суміжних дисциплін (етнології, фольклору, мистецтвознавства, музеєзнавства, археології, історії), а також музейних колекцій та архівів.

Місце в структурно-логічній схемі аспірантури (спеціалізації «етнологія». Навчальна дисципліна *«Прикладне мистецтво України в музеях Львова: передача художнього досвіду поколінь»* є складовою циклу професійної підготовки аспірантів 032 — *історія та археологія спеціалізація «етнологія»* і становить суттєвий компонент вивчення етнічної історії і народної культури українців. На прикладі колекцій музеїв Львова (МЕХП Інституту народознавства НАН України, Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького, Музей народної архітектури і побуту у Львові ім. Климентія Шептицького, Львівський історичний музей та ін.) , у яких представлені вироби народного українського мистецтва ХУІІІ — початку ХХ ст., а також твори професійних митців, самодіяльних та народних майстрів ХХ — початку ХХІ ст. показано формування традицій народної художньої культури, їх еволюцію та контекстуалізацію в сучасних мистецьких процесах в Україні. Продемонстровано продуктивність залучення для дослідницької праці в галузі етнології мистецьких пам'яток минулого та сучасного буття українського народу, а також значимість використання джерел суміжних дисциплін: історії мистецтва, музеєзнавства, археології, фольклористики.

3. Програма навчальної дисципліни:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАРОДНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ (КИЇВСЬКА РУСЬ, ПЕРІОД ХІV — ХVІІІ СТ.), ВИТОКИ НАЦІОНАЛЬНИХ РИС ТВОРЧОСТІ МАЙСТРІВ

Тема 1. Вступ до дисципліни.

1. Роль і значення мистецької творчості у системі традиційної культури українців.
2. Аспекти історико-етнологічного дослідження народної художньої творчості.
3. З історії дослідження мистецьких явищ на українських землях.

Тема 2. Формування основних художніх параметрів народної творчості українців.

1. Характерні художні риси пам'яток мистецтва ранньослов'янського періоду та Київської Русі.
2. Формування стилістики художньої творчості у ХІV — ХVІІІ ст., епоха Козацького бароко.
3. Джерела дослідження орнаментики, технік та мотивів.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначте характерні особливості (матеріал, техніка, декор) пам'яток ранньослов'янського періоду та Київської Русі, їх спільні та відмінні риси.
2. Охарактеризуйте пам'ятки, у яких простежуються витоки художньої вишивки, металевих та скляних прикрас, інших декоративних компонентів вбрання, а також домашнього начиння та знарядь праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТРАДИЦІЙНОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА ХІХ — ПОЧАТКУ ХХ СТ. ТА БАЗОВЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ

Тема 3. Матеріали виготовлення, техніки виконання та орнаментальна система народного мистецтва ХVІІІ — початку ХХ ст.

1. Основні матеріали, що стали основою творчості народних майстрів.
2. Техніки виготовлення виробів народного мистецтва та їх орнаментальна система.
3. Локальні відмінності народної художньої творчості українців.

Тема 4. Осередки народного мистецтва ХІХ — початку ХХ ст. та їх художні особливості.

1. Гончарні та деревообробні осередки.
2. Осередки народного художнього текстилю та вишивки.
3. Осередки художніх виробів зі скла та металу.

Завдання для самостійної роботи

1. Охарактеризуйте природні та економічно-торгівельні фактори, які визначили вибір матеріалів для художньої творчості.
2. Ознайомтесь зі збірками народного вжиткового мистецтва Музею народної архітектури і побуту у Львові ім. Климентія Шептицького.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА (ПЕРША ПОЛОВИНА ХХ СТ.)

Тема 5. Від художньо-промислових шкіл до вищих навчальних закладів.

1. Народна художня творчість як основа навчання у художньо-промислових школах.
2. Формування основних спеціальностей Львівського коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша.
3. Прикладне мистецтво у Львівській національній академії мистецтв.

Тема 6. Народні художні традиції у структурі творчості професійних митців (кінець ХІХ — перша половина ХХ ст.).

1. Творчість Олени та Ольги Кульчицьких.
2. Ужиткові вироби фабрики Івана Левинського: модерна інтерпретація народної орнаментики.

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь з замальовками традиційної народної ноші, виконаними О. Кульчицькою у селах і містечках, ескізами меблів, килимів, інтер'єрної тканини (МЕХП Інституту народознавства НАН України, Національний музей у Львові ім. А. Шептицького, Художньо-меморіальний музей Олени Кульчицької) та визначіть ті художні риси народного мистецтва, які розвинула мисткиня у своїй творчості.

2. Ознайомтесь з ужитковими виробами фабрики Івана Левинського та проаналізуйте, якими засобами орнаментика, почерпнута з традиційної творчості, набрала стильових рис модерного звучання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТРАДИЦІЙНА НАРОДНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ У ФОКУСІ ТВОРЧОСТІ МИТЦІВ 60-х — 80-х РОКІВ ХХ СТ.

Тема 7. Матеріально-технічна і кадрова база у збереженні традицій попереднього періоду та пошуку нових засобів виразності прикладних галузей мистецтва.

1. Львівська експериментальна кераміко-скульптурна фабрика як база для розвитку традицій народної творчості та пошуку нових інтерпретацій форм та орнаментики. Народні основи творчості Г. Кічули, М. Курочки, Р. Петрука, Я. Шеремети, Я. Мотики.

2. Заклади професійної мистецької освіти в освоєнні художнього досвіду народних майстрів.

Тема 8. Розвиток професійного ужиткового мистецтва на ґрунті творчості народних майстрів минулого.

1. Професійна кераміка, текстиль та художнє дерево на шляху освоєння традицій. Імена мистців, їх вироби в музейних збірках (І. Малишко, М. Кордіяка, М. Гладкий, З. Береза, З. Флінта, Т. Левків, М. Токар, І. Томчук, С. Шабатура, Ф. Бабюк, В. Ладирко).

2. Художнє скло та метал. Майстри та їх твори (П. Семененко, М. Павловський, П. Думич, Р. Жук, О. Гера, Я. Мацієвський, Й. Гулянський, Б. Романець, О. Боньковський, Ю. Кульчицький).

Тема 9. Розвиток традицій народного вбрання у творчості професійних художників-модельєрів та народних майстрів.

1. Творчі проекти художників Львівського будинку моделей на основі опрацювання зразків народного традиційного вбрання, його компонентів, конструкцій та орнаментики.

2. Творчість Стефанії Кульчицької.

Тема 10. Система формотворчих засобів художників прикладного мистецтва засвоєних з творчого досвіду попередників.

1. Традиційні матеріали, техніки обробки як основа творчого мислення.

2. Формальні пошуки на шляху розвитку традиції.

3. Творчі знахідки в орнаментальному та колористичному вирішенні творів.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначіть фактори (в галузі освіти, матеріально-технічної бази та суспільно-політичної ситуації), які впливали на розвиток мистецького опрацювання та нового вияву національної художньої творчості.

2. Проаналізуйте якими шляхами відбувалась передача художнього досвіду від майстрів традиційного народного мистецтва до творців ужиткового мистецтва того часу.

3. Окресліть у яких виробках сучасних мистців ужиткового мистецтва (із музейних збірок) яскраво виявлені стилеві риси традиційної народної творчості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО 90-х — 2010-х РОКІВ НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ТРАДИЦІЙ НАРОДНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ ТА НАПРАЦЮВАНЬ МИНУЛИХ ПОКОЛІНЬ

Тема 11. Творчі напрацювання професійних мистців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України.

1. Вироби з кераміки. Творчість У. Ярошевич, Г. Ошуркевич, О. Винниченко, Н. Федчун, М. Савки-Качмар, Я. Мотики, Я. Славінського, І. Франк та ін.

2. Художнє дерево. Творчі підходи мистців: І. Стеф'юка, В. Іванишина, Ю. Мироновича, Є. Трубеги, Р. Лаха та ін.

3. Художня тканина. Творчі методи Н. Паук, О. Куцої, Л. Квасниці, О. Риботицької, О. Крип'якевич, О. Никорак, М. Біласа, С. Бабкова, Г. Кусько, О. Парути-Вітрук та ін.

4. Художнє скло. Традиційна гутна техніка у творчості: Р. Жука, І. Чабана, Ф. Черняка, А. Бокотея, Р. Дмитрика, М. Сухані, Я. Мацієвського, О. Гери, Р. Гудими, В. Білоуса та ін.

5. Художній метал та ювелірство. Творчість В. Качмара та Н. Качмар, С. Вольського, В. Волощака та ін.

Тема 12. Розвиток народних художніх традицій у творах сучасних митців на прикладі колекцій Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького та Музею народної архітектури та побуту ім. Климентія Шептицького.

1. Твори художників-керамістів, мистців художнього дерева та текстилю.

2. Гутне скло та художня тканина.

3. Ковальські вироби.

Тема 13. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій.

1. Діяльність Львівського обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

2. Шляхи творчих інтерпретацій традиційного у різних видах і жанрах сучасного самодіяльного та народного мистецтва: вишивки, кераміки, різьби у дереві, ковальства, ткацтва, моделювання вбрання одягу, писанкарство, плетення з соломи, витинанка, прикраси з бісеру. Засвоєння досвіду минулого.

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити шляхи та прийоми концептуальних підходів сучасних професійних мистців прикладного мистецтва до традиційної спадщини народної художньої культури.

2. Назвати приклади глибокого проникнення у традиційне на зразках творів у музейних колекціях Львова.

3. Основні концептуальні чинники контекстуалізації художніх традицій у сучасний художній простір та продовження їх тяглості.

4. Структура навчальної дисципліни:

Назви кредитів і тем	Кількість годин (денна форма)					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
НАРОДНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ (КИЇВСЬКА РУСЬ, ПЕРІОД XIV — XVIII СТ. ВИТОКИ НАЦІОНАЛЬНИХ РИС ТВОРЧОСТІ МАЙСТРІВ						
Тема 1. Вступ до дисципліни	2	2	-	-	-	-
Тема 2. Формування основних художніх параметрів народної творчості українців	9	2	2	-	-	5
Разом за кредитом 1	11	4	2	-	-	5
Змістовий модуль 2.						
ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТРАДИЦІЙНОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА XIX — ПОЧАТКУ XX СТ. ТА БАЗОВЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ						
Тема 3. Матеріали виготовлення, техніки виконання та орнаментальна система народного мистецтва XVIII — початку XX ст.	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Осередки народного мистецтва XIX — початку XX ст. та їх художні особливості	14	2	2	-	-	10
Разом за кредитом 2	28	4	4	-	-	20
Змістовий модуль 3.						
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА						
Тема 5. Від художньо-промислових шкіл до вищих навчальних закладів	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Народні художні традиції у структурі творчості професійних митців (кінець XIX — перша половина XX ст.)	14	2	2	-	-	10

Разом за кредитом 3	28	4	4	-	-	20
Змістовий модуль 4. ТРАДИЦІЙНА НАРОДНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ У ФОКУСІ ТВОРЧОСТІ МИТЦІВ 60-х — 80-х РОКІВ ХХ СТ.						
Тема 7. Матеріально-технічна і кадрова база у збереженні традицій попереднього періоду та пошуку нових засобів виразності прикладних галузей мистецтва	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Розвиток професійного ужиткового мистецтва на традиціях творчості народних майстрів минулого	14	2	2	-	-	10
Тема 9. Розвиток традицій народного вбрання у творчості професійних художників-модельєрів та народних майстрів	14	2	2	-	-	10
Тема 10. Система формотворчих засобів художників прикладного мистецтва засвоєних з творчого досвіду попередників	14	2	2	-	-	10
Разом за кредитом 4	56	8	8	-	-	40
Змістовий модуль 5. ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО 90-х — 2010-х РОКІВ НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ТРАДИЦІЙ НАРОДНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ ТА НАПРАЦЮВАНЬ МИНУЛИХ ПОКОЛІНЬ						
Тема 11. Творчі напрацювання професійних мистців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України	9	2	2	-	-	5

Тема 12. Розвиток народних художніх традицій у творах сучасних митців на прикладі колекцій Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького та Музею народної архітектури та побуту ім. Климентія Шептицького	9	2	2	-	-	5
Тема 12. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій	9	2	2			5
Разом за кредитом 5	27	6	6	-	-	15
Усього годин	150	26	24			100

5. Теми лекційних занять:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до дисципліни	2
2.	Тема 2. Формування основних художніх параметрів народної творчості українців	2
3.	Тема 3. Матеріали виготовлення, техніки виконання та орнаментальна система народного мистецтва XVIII — початку XX ст.	2
4.	Тема 4. Осередки народного мистецтва XIX — початку XX ст. та їх художні особливості	2
5.	Тема 5. Від художньо-промислових шкіл до вищих навчальних закладів	2
6.	Тема 6. Народні художні традиції у структурі творчості професійних митців (кінець XIX — перша половина XX ст.)	2
7.	Тема 7. Матеріально-технічна і кадрова база у збереженні традицій попереднього періоду та пошуку нових засобів виразності прикладних галузей мистецтва	2
8.	Тема 8. Розвиток професійного ужиткового мистецтва на традиціях творчості народних майстрів минулого	2
9.	Тема 9. Розвиток традицій народного вбрання у творчості професійних художників-модельєрів та народних майстрів	2
10.	Тема 10. Система формотворчих засобів художників прикладного мистецтва засвоєних з творчого досвіду попередників	2
11.	Тема 11. Творчі напрацювання професійних митців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН	2

	України	
12.	Тема 12. Розвиток народних художніх традицій у творах сучасних митців на прикладі колекцій Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького та Музею народної архітектури та побуту ім. Климента Шептицького	2
13.	Тема 13. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій	2
	Усього годин	26

6. Практичні заняття:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Роль і значення митецької творчості у системі традиційної культури українців	2
2.	Тема 2. Аспекти історико-етнологічного дослідження народної художньої творчості	2
3.	Тема 3. З історії дослідження мистецьких явищ на українських землях	2
4.	Тема 4. Дослідження пам'яток мистецтва Київської Русі, у яких простежуються витoki художньої вишивки, металевих та скляних прикрас, інших декоративних компонентів вбрання, а також домашнього начиння та знарядь праці	2
5.	Тема 5. Природні та економічно-торгівельні фактори, які визначили вибір матеріалів для художньої творчості	2
6.	Тема 6. Основні матеріали, що стали основою творчості народних майстрів	2
7.	Тема 7. Техніки виготовлення виробів народного мистецтва та їх орнаментальна система	2
8.	Тема 8. Локальні відмінності народної художньої творчості українців	2
9.	Тема 9. Народні художні традиції у структурі творчості професійних митців (кінець XIX — перша половина XX ст.) Творчість Олени та Ольги Кульчицьких	2
10.	Тема 10. Система формотворчих засобів художників прикладного мистецтва засвоєних з творчого досвіду попередників	2
11.	Тема 11. Творчі напрацювання професійних мистців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України	2
12.	Тема 12. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій та передачі досвіду поколінь	2
	Усього годин	24

6. Самостійна робота:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Формування основних художніх параметрів народної	5

	творчості українців	
2.	Тема 2. Матеріали виготовлення, техніки виконання та орнаментальна система народного мистецтва XVIII — початку XX ст.	10
3.	Тема 3. Осередки народного мистецтва XIX — початку XX ст. та їх художні особливості	10
4.	Тема 4. Від художньо-промислових шкіл до вищих навчальних закладів	10
5.	Тема 5. Народні художні традиції у структурі творчості професійних митців (кінець XIX — перша половина XX ст.)	10
6.	Тема 6. Матеріально-технічна і кадрова база у збереженні традицій попереднього періоду та пошуку нових засобів виразності прикладних галузей мистецтва	10
7.	Тема 7. Розвиток професійного ужиткового мистецтва на основі творчості народних майстрів минулого	10
8.	Тема 8. Розвиток традицій народного вбрання у творчості професійних художників-модельєрів та народних майстрів	10
9.	Тема 9. Система формотворчих засобів художників прикладного мистецтва засвоєних з творчого досвіду попередників	10
10.	Тема 10. Творчі напрацювання професійних митців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України	5
11.	Тема 11. Розвиток народних художніх традицій у творах сучасних митців на прикладі колекцій Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького та Музею народної архітектури та побуту ім. Климентія Шептицького	5
12.	Тема 12. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій	5
	Усього годин	100

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Основні матеріали, що стали основою творчості народних майстрів.
2. Техніки виготовлення виробів народного мистецтва та їх орнаментальна система.
3. Регіональні особливості народного мистецтва.
4. Гончарні центри кінця ХІХ — першої половини ХХ ст.
5. Осередки художньої вишивки, локальні особливості.
6. Центри деревообробного промислу першої половини ХХ ст.
7. Художні особливості гуцульського мосяжництва.
8. Народне мистецтво як джерело творчості Олени та Ольги Кульчицьких.
9. Напрацювання професійних мистців ужиткового мистецтва, які актуалізують традиції народного мистецтва, у збірках Музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України.
10. Розвиток народних художніх традицій у творах сучасних митців на прикладі колекцій Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького та Музею народної архітектури та побуту ім. Климентія Шептицького.
11. Творчий внесок сучасних майстрів народного та самодіяльного мистецтва у розвиток національних художніх традицій.

8. Методи навчання:

У процесі вивчення дисципліни “**Прикладне мистецтво України в музеях Львова: передача художнього досвіду поколінь**” використовуються такі методи навчання:

Пояснювально-ілюстративний метод. Аспіранти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам — в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Аспіранти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть — в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі аспіранти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, — перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

9. Методи контролю:

Поточний контроль знань

Лекції: Передбачають систематичний і послідовний виклад навчального матеріалу. Відвідування лекцій для аспірантів є бажаним.

Модульний контроль. Результат роботи аспіранта протягом семестру складається з таких компонентів:

- Практичні (семінарські) заняття проводяться за заздалегідь складеним планом (**максимально 20 балів**).
- Домашня творча письмова робота обсягом 10 сторінок стандартного розміру (А 4) на одну з обраних тем, яку треба подати до кінця навчального семестру (**максимально 15 балів**).
- Підсумкове тестування наприкінці навчального семестру (**максимально 15 балів**).

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю аспірант отримав менше 21 балу, то він не допускається до іспиту і вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом на семестр з даної дисципліни. Такий аспірант має змогу скласти екзамен за талоном № 2, але для цього він повинен виконати передбачене кафедрою завдання.

Екзамен

Екзамен, згідно з рішенням Вченої ради ІН НАН України, проводиться у письмовій формі, з наступним обговоренням, за участю викладача, який вів семінарські заняття. Структура екзаменаційного білета: екзаменаційний білет складається з двох питань, які змістовно охоплюють тематику двох головних складових лекційного курсу. Оцінка на екзамені визначається розгорнутими теоретичними відповідями на ці запитання (**50 балів: 25 + 25 балів**).

Оцінювання роботи кожного аспіранта за повний курс складається з рейтингових показників (балів), які він заробив упродовж семестру (**максимальна кількість балів – 100**).

10. Розподіл балів, що присвоюється аспірантам:

Оцінювання знань аспіранта здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.

Практичні заняття, поточне тестування і творча робота			Іспит	Сума
Модуль 1 (практичні заняття)	Модуль 1 (домашня творча письмова робота)	Модуль 3 (підсумкове тестування)		
20	15	15	50	100

Сумарна оцінка (сума поточних і екзаменаційних балів) виставляється за 100 бальною шкалою (університету, національною та ECTS):

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	
81-89	B	дуже добре	
71-80	C	добре	
61-69	D	задовільно	
51-60	E	достатньо	
21-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення:

1. Програма курсу.
2. Ілюстративне унаочнення мистецьких виробів на комп'ютері.
3. Мистецькі видання для підкріплення текстової інформації ілюстраціями (альбоми, каталоги, проспекти виставок).

12. Рекомендована література:

Базова:

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992.
2. Боньковська С. М. Ковальство на Україні (XIX — початок XX ст.) Київ: Наукова думка, 1991.
3. Будзан А. Ф. Різьба по дереву в Західних областях України. Київ: Вид-во Академії наук УРСР, 1960.
4. Голубець Г. Професійне декоративно-ужиткове мистецтво в музейних збірках Львова (1950 — 1990-ті роки). Львів: Колір ПРО, 2015.
5. Голубець О. М. Львівська кераміка. Київ: Наукова думка, 1991.
6. Гургула І. Народне мистецтво Західних областей України. Київ: Мистецтво, 1966.
7. Жолтовський П. Художній метал. Історичний нарис. Київ: Мистецтво, 1972
8. Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ: Наукова думка, 1985.
9. Івашків Г. М. Декор української народної кераміки XVI — першої половини XX ст. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2007.
10. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України XX ст. У пошуках великого стилю. Київ: Либідь, 2005.
11. Львівська кераміка: альбом. Львів: Каменяр, 1970.
12. Матейко К. І. Народна кераміка західних областей Української РСР. Київ: Вид-во Академії наук УРСР, 1959.
13. Михайло Білас: альбом/Упор. Б. Бутник-Сіверський. Київ: Мистецтво, 1972.
14. Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва. Львів: Вид-во Львівського університету, 1969.
15. Народні художні промисли: довідник. Київ: Наукова думка, 1986.
16. Никорак О. І. Українська народна тканина XIX — XX ст.: типологія, локалізація, художні особливості. Частина 1. Львів: Афіша, 2004.
17. Никорак О. Сучасні художні тканини Українських Карпат. Київ: Наукова думка, 1988.
18. Петрякова Ф. С. Українське гутне скло. Київ: Наукова думка, 1975.
19. Рожанківський В. Ф. Українське художнє скло. К: АН УРСР, 1959.
20. Селівачов М. Р. Декоративно-прикладне мистецтво України в радянському мистецтвознавстві. Київ: Наукова думка, 1981.
21. Сидорович С. Художня тканина західних областей УРСР. Київ: Наукова думка, 1979.
22. Скарби музею етнографії та художнього промислу ІН НАН України: альбом / упорядники С. Павлюк, Р. Чмелик. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2005.
23. Станкевич М. Є. Українське художнє дерево XVI — XX ст. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2002.

24. Сучасне українське художнє скло: альбом / автор-упорядник Ф. Петрякова, вступна стаття В. Щербака. Київ: Мистецтво, 1980.
25. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця ХХ ст.: 200 імен. Київ: Антант ЮЕмСи, 2002.
26. Черняк Ф. Львівське гутне скло другої половини ХХ ст. Львів: ЛНАМ, 2006.

Додаткова:

27. Будзан А. На піднесенні. *Народна творчість та етнографія*. 1964. №5. С. 38.
28. Будзан А. Ф. Художні роботи Михайла Біласа. *Народна творчість та етнографія*. 1971. № 2. С. 48—50.
29. Велігоцька Н. Співдружність: Творчі взаємозв'язки народного і професійного мистецтва Радянської України. Київ: Мистецтво, 1973.
30. Голубець О. Зберігаючи вірність народним традиціям. *Образотворче мистецтво*. 1990. № 3. С. 14—16.
31. Голубець О. Тарасу Левківу 50. *Мистецькі студії*. 1991. Число 1. С. 52—54.
32. Голубець О. Традиції гончарного промислу у творчості художників керамістів. *Українське гончарство: наук. зб.* Книга І. Київ—Опішня, 1993. С. 56—59
33. Голубець О. Феномен львівської кераміки. *Вісник Львівської академії мистецтв: Зб. нак. праць*. Львів, 1996. Вип. 7.
34. Державний музей етнографії та художнього промислу/ Вступна стаття Ю. Г. Гошка. Київ: Мистецтво, 1976.
35. Жук А. Сучасне українське декоративно-прикладне мистецтво. *Українське мистецтвознавство*. 1968. Вип. 2.
36. Кравець І. М. Особливості розвитку сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва. *Українське мистецтвознавство*. 1974. Вип. 4.
37. Крутоус А. До питання формування окремих музейних збірок України та м. Львова у ХІХ — першій третині ХХ ст. *Наукові записки*. Вип. VII. Львівський історичний музей. Львів, 1998. С. 3.
38. Лашук Ю. Львівська кераміка. *Краса і побут трудящих*. Львів, 1963.
39. Луковська О. Художнє ткацтво Львова кінця 1980-х — 1990-х рр: провідні тенденції. *Вісник ЛНАМ*. 2005. Вип. 16. С. 163—172.
40. Ляшенко О. Використання писанкової орнаменталії у прикладному мистецтві України. *Народні художні промисли України: Зб. Наук. Праць*. Київ, 1979. С. 82—90
41. Львівська кераміка: Альбом. Львів: Каменяр, 1970.
42. Львівський обласний осередок Національної спілки майстрів народного мистецтва України / Упор. З. Краковецька. Львів: Каменяр, 2009.
43. Народні художні промисли: збірник наукових праць. Київ, 1979.
44. Петрякова Ф. Львівське гутне скло сьогодні. *Жовтень*. 1970. № 12. С. 105—109.

45. Ракус О. Синтез етнічних традицій у творчості Уляни Ярошевич. *Українське гончарство*. 1999. №4. С. 386—398.
46. Рожанківський В. Ф. Художня кераміка Львівської скульптурної фабрики. *Матеріали до етнографії та художнього промислу*. 1956. Вип. 2. С. 13—20.
47. Романюк П. Кераміка Тараса Драгана. *Жовтень*. 1975. № 10. С. 149—152.
48. Сидор О. З когорти мистців-шістдесятників (Йосипу Дядюху — 60). *Карби*. 2002. № 1. С. 57.
49. Станкевич М. Є. Художня обробка дерева. *Народні художні промисли УРСР*. Київ: Наукова думка, 1986. С. 48—59.
50. Стельмащук Г. Національне у творах львівських митців сучасного художнього текстилю. *Художній текстиль: Львівська школа / Укладач Таміла Печенюк*. Львів, 1998. С. 30—35.
51. Черняк Ф. До питання про розвиток львівської гуті. *Вісник ЛНАМ*. 2002. С. 63—68.
52. Шмагало Р. Всеволод Волощак: емалеве гроно ювілею. *Образотворче мистецтво*. 2012. № 3—4. С. 173.
53. Яців Р. Ігор Стеф'юк. *Альманах 95/96: Мистецький науково-популярний ілюстрований щорічник*. Львів, 1997. С. 36—37.
54. Яців Р. Роман Зуб. Бджолопластика Пластика в дереві. Київ, 2006.